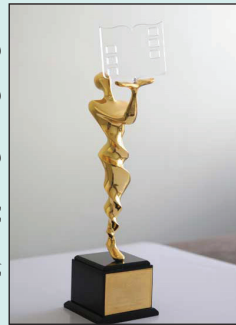

دبیر پنجاه و سومین دوره جشنواره فیلم رشد
در گفت‌وگو با همشهری مطرح کرد

هر فیلمی فیلم آموزشی نیست

تندیس دلفان؛ تندیس جشنواره فیلم رشد

جشنواره فیلم رشد چه جور جشنواره‌ای است و در آن چه نوع فیلم‌هایی به نمایش درمی‌آید؟ جشنواره فیلم رشد، به‌عنوان قدیمی‌ترین جشنواره ایران، سال ۱۳۴۲ به‌عنوان «جشنواره فیلم‌های آموزنده» شروع به کار کرد و رویکرد اصلی آن سیاستگذاری در حوزه فیلم‌های متناسب با حوزه تعلیم و تربیت است. در رویکرد ما، فیلم به‌عنوان یک رسانه آموزشی و تربیتی می‌تواند مکمل مناسبی برای محتوای برنامه درسی باشد. فیلم‌هایی که به این جشنواره راه پیدا می‌کنند معمولاً جنبه‌های آموزشی و تربیتی پررنگ‌تری دارند. ممکن است فیلمی در گونه اجتماعی هم ساخته شده باشد اما متناسب با این جشنواره نباشد. اما در همین گونه اجتماعی نیز فیلم‌های داستانی و مستندی در این دوره و ادوار قبل حضور داشته‌اند که مناسب معلمان یا کارکنان ستادی آموزش و پرورش بوده‌اند. به هر نحو آنچه در قوانین جشنواره در مورد پذیرش آثار آمده صراحتاً بیان می‌دارد که این جشنواره، صرفاً جشنواره‌ای موضوعی نیست و هر فیلمی که بتواند کمکی به فرایند آموزشی و تربیتی داشته باشد مخاطب این جشنواره است.

جشنواره رشد دقیقاً چه فیلمی را آموزشی می‌داند؟ به هر حال هر فیلمی در بطن خودش چیزی را به مخاطبش آموزش می‌دهد.

همانطور که اشاره کردید هر فیلمی پیامی همراه خود دارد. گاهی اوقات این اشتباه پیش می‌آید که فیلم آموزشی را با فیلم‌های تدریسی اشتباه می‌گیرند. فیلم آموزشی از منظر جشنواره رشد هرگونه فیلمی است که حاوی مطالب آموزنده و تربیتی باشد. مهم است که این آموزش و محتوای تربیتی مبتنی بر اسناد بالادستی و همسو با اهداف آموزش و پرورش باشد؛ یعنی به ساحت‌های شش‌گانه تربیتی توجه

کرده باشد. این مهم است که فیلم علاوه بر برخورداری از ساختار و تکنیک متناسب، محتوای درخوری هم داشته باشد. پس فیلم‌هایی که صرفاً در موضوع سرگرمی صرف، یا ترس و هیجان و یا حتی درام کار شده‌اند اما به‌دنبال انتقال مفهومی نیستند که بتوان از آن به‌عنوان یک الگوی اخلاقی (با هر نوع رویکرد) یا زیستی یاد کرد، عملاً نمی‌توانند پسوند آموزشی را همراه داشته باشند.

چرا با وجود ۵۳ دوره برگزاری و قدمت ۶۰ ساله، جشنواره رشد در میان مخاطب عام شناخته شده نیست، در حالی که از ظرفیت مدارس و دانش‌آموزان برخوردار است؟ این جشنواره در سال‌های متماثل که برگزار شده، نشیب و فرازهای بسیاری داشته است. شناخته شده بودن جشنواره رشد بین اهالی هنر و سینما بر کسی پوشیده نیست، اما از منظر مخاطب عمومی و حتی معلم و دانش‌آموز، این ناشناخته‌بودن محسوس‌تر است. این در حالی است که سالانه این جشنواره در ایران‌های استانی خود با نمایش فیلم‌های منتخب در شهرستان‌ها و استان‌های مختلف هم‌گامی در راستای توسعه عدالت آموزشی بر می‌دارد و هم سالانه به ترویج اهداف و معرفی جشنواره می‌پردازد.

توجه نا کافی به بعد رسانه‌ای، رویکرد غیراقتصادی، عدم ارتباط با حوزه‌های مرتبط، فقدان ارزشیو مناسب و در دسترس عموم و نهایتاً فعالیت منقطع و عدم تداول فعالیت مؤثر دبیرخانه در طول سال از عوامل اصلی این وضعیت است. البته نمی‌توان از کمبودهای مالی چشم‌پوشی کرد که شاید اگر طی این سال‌ها این مشکل نبود، برخی از موانع یادشده حل می‌شد.

چه کسانی در این جشنواره شرکت می‌کنند و به آن فیلم می‌فرستند؟

همانطور که از عنوان جشنواره پیداست این جشنواره در حوزه بین‌الملل اجرا می‌شود. تمامی فیلمسازان ایرانی و خارجی می‌توانند در این جشنواره شرکت کنند. در سال‌های اخیر بخش ملی نیز به

این جشنواره اضافه شده است. بخش ملی اختصاصاً به فرهنگیان و دانش‌آموزان فیلمساز می‌پردازد. دانش‌آموزان فیلمسازی که در مقطع متوسطه دوم تحصیل می‌کنند اگر آثاری مرتبط با جشنواره داشته باشند می‌توانند در فراخوان جشنواره شرکت کنند.

کم‌سن‌ترین شرکت‌کننده جشنواره چند ساله بوده؟

با توجه به قوانین جشنواره حداقل سن شرکت‌کنندگان برای دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه است که پایه سنی‌شان تقریباً از ۱۵ سال به بالاست. البته امسال یک دانش‌آموز پایه ششم ابتدایی ۱۳‌اثر برای جشنواره ارسال کرده بود که به‌رغم مغایرت با آیین‌نامه جشنواره (که به همین دلیل در بخش داوری امکان حضور نداشت) به‌طور جداگانه و با نظر دبیر در اختتامیه از او قدردانی خواهد شد.

به‌عنوان دبیر جشنواره، فیلمی که در کودکی از نظر آموزشی روی شما اثر گذاشته چه فیلمی بوده؟

پویانمایی «بچه‌های مدرسه والت» را خیلی دوست داشتم. هنوز هم هر وقت و هر جا تکرار شود دوباره می‌بینم. اما «چوبین»، «بچه‌های کوه آلپ»، «بل و سباستین»، «بینوایان»، «حنا دختری در مزرعه»، «خانواده دکتر ارنست»، «مهاجران» و «هایدی» هم برایم آموزنده، دلنشین و خاطره‌انگیز بود.

چه فیلمی را برای آموزش فرزند خودتان انتخاب می‌کنید؟

«پاندای کونگ‌فوکار» را بارها با دخترم نگاه کردیم؛ هم سه‌گانه سینمایی‌اش و هم سریالش را. به‌نظرم موفق‌ترین کار حوزه کودک

و نوجوان ۵۲دهه گذشته بوده. پویانمایی «روح» (سول) هم کار خوبی بود. «مجموعه پهلوانان» از کارهای تولیدی داخل هم واقعا ارزشمند است و من هم با دخترم به تماشایش نشستیم.

بزرگ‌ترین نقطه قوت و نقطه ضعف جشنواره رشد از دید شما چیست؟

۲ نکته ارزشمند در دوره اخیر به‌نظرم برجسته بود؛ اول اینکه در حوزه هیأت انتخاب و هیأت داوران از خوش‌نام‌ترین و زبده‌ترین افراد بهره‌بردیم که بنا به تأیید صاحب‌نظران تقریباً قوی‌ترین تیم چند دوره اخیر بوده است همچنین بهره‌گیری از

افراد باتجربه در حوزه مدیریت برنامه‌ریزی و رسانه در عین حال به‌عنوان نقطه مثبت دوم ما سعی کردیم از ظرفیت دانش‌معلمان در اجرا بهره بگیریم؛ یعنی شور و انگیزه جوانی در کنار تجربه و کاربلدی پیشکسوتان. اما نقطه ضعف که زیاد داریم طبیعتاً منتقدان باید به آن بپردازند. اما دیر شروع کردن فرایند جشنواره و زمان نامناسب ایران‌ها و اختتامیه مهم‌ترین آن بود. ما مجبور شدیم فعالیت‌های ۶ ماهه را در یک‌ماه فشرده کنیم و این از کیفیت کار ما کاست.

این دوره از جشنواره چه ویژگی مهمی دارد؟

در حوزه بین‌الملل گستردگی خوبی داشتیم. دریافت ۳ هزار و ۱۷۰ اثر از ۱۲۸ کشور دنیا به‌نظرم یک رکورد است. با توجه به وقایع فلسطین اشغالی، بخش جایزه ویژه دانش‌آموزی این دوره به موضوع دفاع از حقوق کودکان با محوریت حمایت از کودکان غزه اختصاص پیدا کرده. در واقع ما جایزه ویژه این دوره را به بهترین اثر در بیان ظلم وارد شده به کودکان غزه اختصاص دادیم.

تعداد آثار راه یافته به دبیرخانه جشنواره

مجموع آثار ۳۳۲۹

بخش بین‌الملل

مستند کوتاه خارجی..... ۶۴۳ فیلم
مستند کوتاه ایرانی..... ۱۰۵ فیلم
داستانی کوتاه ایرانی ..... ۴۷۶ فیلم
داستانی کوتاه خارجی ..... ۱۱۶۱ فیلم
داستانی بلند خارجی ..... ۱۸۴ فیلم
داستانی بلند ایرانی ..... ۱۹ فیلم
پویانمایی خارجی ..... ۳۴۱ فیلم
پویانمایی ایرانی ..... ۶۴ فیلم
مستند بلند خارجی ..... ۱۹۲ فیلم
مستند بلند ایرانی ..... ۲۳ فیلم
مجموع: ۳۱۰۸

بخش ملی-دانش‌آموزان

پویانمایی ..... ۲۸ فیلم
داستانی کوتاه ..... ۱۸ فیلم
مستند کوتاه ..... ۱۰ فیلم
مجموع: ۵۶

بخش ملی-فرهنگیان

مستند بلند ..... ۱ فیلم
پویانمایی ..... ۱۶ فیلم
داستانی بلند ..... ۳ فیلم
داستانی کوتاه ..... ۳۷ فیلم
مستند کوتاه ..... ۲۵ فیلم
مجموع: ۸۲

فیلمنامه
۸۳

*بخش بین‌الملل

مستند کوتاه خارجی ..... ۲۱۰ فیلم
مستند کوتاه ایرانی ..... ۵۵ فیلم
داستانی کوتاه ایرانی ..... ۱۸۰ فیلم
داستانی کوتاه خارجی ..... ۱۱۶ فیلم
داستانی بلند خارجی ..... ۳۰ فیلم
داستانی بلند ایرانی ..... ۱۸ فیلم
پویانمایی خارجی ..... ۶۳ فیلم
پویانمایی ایرانی ..... ۶۵ فیلم
مستند بلند خارجی ..... ۴۱ فیلم
مستند بلند ایرانی ..... ۲۱ فیلم
مجموع: ۷۹۹

*بخش ملی-دانش‌آموزان

پویانمایی ..... ۲۲ فیلم
داستانی کوتاه ..... ۱۷ فیلم
مستند کوتاه ..... ۹ فیلم
مجموع: ۴۸

*بخش ملی-فرهنگیان

مستند بلند ..... ۱ فیلم
پویانمایی ..... ۱۶ فیلم
داستانی بلند ..... ۳ فیلم
داستانی کوتاه ..... ۳۱ فیلم
مستند کوتاه ..... ۲۴ فیلم
مجموع: ۸۰

فیلمنامه
۸۳

تعداد آثار راه یافته

به بخش هیأت انتخاب

بخش بین‌الملل

مستند کوتاه خارجی ..... ۱۴ فیلم
مستند کوتاه ایرانی ..... ۹ فیلم
داستانی کوتاه ایرانی ..... ۱۷ فیلم
داستانی کوتاه خارجی ..... ۸ فیلم
داستانی بلند خارجی ..... ۵ فیلم
داستانی بلند ایرانی ..... ۵ فیلم
پویانمایی خارجی ..... ۲۵ فیلم
پویانمایی ایرانی ..... ۲۹ فیلم
مستند بلند خارجی ..... ۶ فیلم
مستند بلند ایرانی ..... ۴ فیلم
مجموع: ۱۲۲

بخش ملی-دانش‌آموزان

پویانمایی ..... ۱۳ فیلم
داستانی کوتاه ..... ۱۰ فیلم
مستند کوتاه ..... ۴ فیلم
مجموع: ۲۷

بخش ملی-فرهنگیان

پویانمایی ..... ۷ فیلم
داستانی بلند ..... ۲ فیلم
داستانی کوتاه ..... ۱۱ فیلم
مستند کوتاه ..... ۷ فیلم
مجموع: ۲۷

فیلمنامه
۱۷

مجموع آثار ۱۰۱

تعداد آثار راه یافته به بخش مسابقه

مجموع آثار ۱۹۳

ROSHD FILM FESTIVAL

🎬 کشور هند با ۳۲۱ فیلم، عنوان دارنده بیشترین آثار ار سالی به دبیرخانه پنجاه‌وسومین دوره جشنواره رشد را به‌خود اختصاص داده است.
🎬 کشورهای هند، برزیل، اسپانیا، ترکیه، ایتالیا، آمریکا، روسیه، فرانسه و چین به ترتیب با مجموع ۱۲۸۰ اثر، بیشترین آثار را به دبیرخانه پنجاه‌وسومین دوره جشنواره رشد ارسال کرده‌اند.